

Loes en Leo

Piet Meinema

Loes en Leo

Piet Meinema

Loes en Leo

Tekeningen van Geeske van Tienhoven

UITGEVERIJ G. F. CALLENBACH bv – NIJKERK

ISBN 90 266 4541 4

Inhoud

1. Het meisje 9
2. Het jongetje 10
3. O, die Leo! 11
4. Wat een schrik! 14
5. Eten 15
6. Oma 17
7. De droom 20
8. In de kamer 22
9. De nieuwe leerling 24
10. Ruzie 28
11. Toch maar proberen 29
12. Even helpen 32
13. Jopie vindt een vriendje 33
14. Wat een liegbeest! 35
15. Nog meer ruzie 37
16. Moeder heeft verdriet 39
17. Al weer praten 40
18. Die avond 42
19. Plaatjes kijken 44
20. Zo'n lieve vader! 48

1. Het meisje

Er speelt een meisje in de tuin. Een meisje met zwart haar en bruine ogen. Dat meisje heet Loes. Ze woont in een mooi huis. Een huis met een grote tuin.

Het huis staat dicht bij het water. Aan dat water staan dikke bomen. Loes mag niet bij het water spelen. Dat is erg gevaarlijk.

Er is ook nog een weg. Die loopt langs het water. Daar rijden veel auto's langs.

'Pas op voor de auto's Loes', zegt moeder altijd. 'En pas op voor het water.'

Maar Loes speelt niet bij het water. Ze is in de tuin. Achter het huis. Dat is niet gevaarlijk. Daar zijn geen auto's. En daar is geen water. Loes speelt met haar poppen. Ze hebben allemaal een naam. Maar alleen Loes kan ze onthouden. Moeder raakt altijd in de war. Er zijn ook zo veel poppen.

Nu is Loes de juf. Ze heeft een doos. Dat is de bank. Alle poppen zitten op de bank. Juf Loes staat er voor. Maar niet alle poppen blijven zitten. Eén valt er om. Dat is Karelkje.

'Jij bent stout, Karelkje', zegt juf Loes. 'Jij moet blijven zitten.' Ze pakt Karelkje. Ze zet hem weer rechtop.

'Je moet niet gaan liggen', zegt juf streng. 'Anders word ik boos. Dan moet je in de hoek. Pas op hoor.'

Juf draait zich om naar het bord. Dat is een lei. Die heeft ze van moeder gekregen. Ze heeft ook een krijtje.

Boem! Daar valt Karelkje al weer om!

'O, jij stoute jongen', zegt juf. 'Gaje nu al weer liggen? Vooruit, in de hoek!'

Maar Karelkje blijft liggen. En dan wordt juf boos.

'Karelkje, in de hoek!' zegt ze nog eens.

Maar... Karelkje heeft geen oren! Hij hoort niet dat juf boos is.

Nu wordt juf heel erg kwaad. Ze pakt de stoute leerling vast. Ze zet hem in de hoek. Dat valt niet mee. Karelkje heeft zulke slappe benen. Maar in de hoek valt Karelkje óók om. O, o, wat een lui kind!

2. Het jongetje

Er zit een jongetje bij het water. Hij wil visjes vangen. Met zijn hengel. Die hengel heeft hij zelf gemaakt.

Dat jongetje heet Leo. Hij woont ook in het mooie huis. Hij is een broertje van Loes. Maar Leo ziet er heel anders uit. Hij lijkt helemaal niet op Loes. Leo heeft geen zwart haar. Zijn haar is blond. Hij heeft ook geen bruine ogen. Hij heeft blauwe ogen.

Maar Henk heeft wel bruine ogen. Henk is het broertje van Loes en Leo. En dan is Anneke er nog. Die heeft blauwe ogen.

'We hebben van alles wat', zegt moeder wel eens.

Loes zit in de tweede klas. Leo zit ook in de tweede klas. Bij juf Drewis. Dat is een heel aardige juf. Maar juf is niet meer zo jong. Ze heeft al grijs haar. En rimpels in haar gezicht.

Loes en Leo zitten niet bij elkaar. Leo praat zo veel. Dat vindt juf niet goed. Daarom zit hij bij Jan Vis. Die zegt bijna nooit wat. En dat is helemaal niet leuk.

Loes zit in een groepje. Een groepje van vier. Dat is best leuk. Het zijn allemaal meisjes. Die kletsen soms ook hoor! Vooral Karin. Die zit naast Loes. Die praat zo veel. En Jannie en Jellie lachen heel vaak. Die zitten tegenover hen.

'Meiden', zegt Leo. 'Niks aan hoor.' Maar toch speelt hij vaak met Loes. Want Loes is heel aardig.

Leo verveelt zich. Hij zit al lang te vissen. Maar de vissen willen niet bijten. Jammer.

Leo staat op. Hij rekt zich uit. Hij is zo stijf geworden. Dat komt van het zitten.

Hij pakt zijn hengel en zijn twee potjes. Hij gaat naar huis. Dat is vlak bij. Aan dezelfde gracht.

Het ene potje is leeg. In het andere potje zitten wormen. Dat is voor de vissen. Die vinden wormen lekker. Vandaag hebben ze zeker al gegeten. Want ze willen niet bijten.

Leo heeft niet bij huis gezeten. Met opzet niet, want moeder vindt het vast niet goed. Het water is ook zo diep.

Maar moeder heeft hem niet gezien. Dus kon ze hem ook niets verbieden.

Ik vraag moeder om limonade, denkt Leo. Het is zulk mooi weer. Hij loopt gauw naar huis. Hij heeft zo'n zin in limonade.

3. O, die Leo!

Leo loopt achterom. Hij gaat de keuken binnen. Hij zet zijn hengel in de hoek en het lege jampotje op het aanrecht. Maar wat moet hij met de wormen? In het schuurtje?

Nee, denkt hij. Dat kan niet. Vlees hoort in de koelkast. Dat doet moeder ook altijd. Dan bederft het niet. En dit is vlees voor vis-sen. Dus horen de wormen in de koelkast. En dat doet hij.

Ziezo, dat is klaar. Nu kan hij morgen verder vissen. De wormen blijven zo wel goed. Net als het vlees.

Maar waar is moeder? Hij wil vragen om limonade.

'Moeder!' roept Leo. 'Mag ik limonade?'

Maar er komt geen antwoord. Leo loopt het hele huis door. Hij roept een paar keer. Maar moeder is nergens te vinden.

Leo gaat naar de tuin. Daar speelt Loes.

'Weet je waar moeder is?' vraagt hij.

'Moeder doet een boodschap', zegt Loes. 'Ze komt zo terug.'

'Ik heb dorst', zegt Leo. 'Ik wil limonade.'

'Dat moet je aan moeder vragen', zegt Loes. 'Je mag het niet zo maar pakken.'

Dat is vervelend. Leo heeft zo'n zin in limonade. Misschien blijft moeder lang weg. Soms is het erg druk in de winkels. Dan duurt het heel lang.

Leo pakt een boek. Er staan veel plaatjes in. Het is een stripverhaal. Dat is zo grappig.

Het verhaal gaat over een poes. Die probeert een vogel te vangen. Maar het lukt nooit. De vogel is veel te slim. Wat een domme poes!

'Is dat een mooi verhaal?' vraagt Loes. Ze hoort Leo luidop lachen.

'Ja, erg grappig', zegt Leo. 'De poes loopt over een dunne boomtak. Hij wil de vogel vangen. Maar dan breekt de tak. De poes valt in het water.'

Dan moet Loes ook lachen. 'Poesen houden niet van water', zegt ze. 'Vlekje ook niet. Als het regent wil ze naar binnen.'

Vlekje is de poes van Loes en Leo. Ze is zwart met witte vlekken. Daarom noemen ze haar Vlekje.

Vlekje hoort haar naam noemen. Ze komt uit de vensterbank. Ze strijkt langs Loes haar benen. En langs de doos met poppen. Dan vallen alle poppen om.

'Stoute poes', zegt Loes. 'Je doet de poppen pijn.'

Maar Leo lacht erom.

'Poppen zijn voor meisjes', zegt hij. 'Zullen we gaan knikkeren?'

Dat is veel leuker.'

Dat wil Loes wel. Ze hebben heel veel knikkers. In een grote bus. Loes heeft ze van oma gekregen. En ze heeft knikkers gewonnen. Heel veel zelfs.

Leo kan niet goed knikkeren. Hij verliest meestal. Met Loes wil hij wel knikkeren. Zij geeft hem vaak knikkers.

Loes zet op het tegelpad een doos neer. Een schoendoos. Er zitten poortjes in. Daar staan nummers boven: één, twee, drie, vier.

Leo zegt: 'Ik wil in de vier gooien. Dan krijg ik vier knikkers terug.'

Hij gaat op het pad zitten. Een paar meter van de doos af. Loes zit achter de doos.

Leo heeft twintig knikkers. Nu probeert hij er knikkers bij te winnen. Maar hij verliest er twaalf.

'Dat komt door het tuinpad', zegt Leo. 'De tegels liggen scheef.'

'Dan moet ik ook verliezen', zegt Loes. 'Zal ik nu eens?'

Ze ruilen van plaats. Nu moet Loes rollen. Dat gaat heel wat beter. Ze wint er tien bij.

'Zie je nou wel?' lacht Loes. 'Het komt niet door het tuinpad.'

'Ach, je hebt alleen maar geluk', roept Leo.

Hij moet maar niet knikkeren op school. Anders verliest hij. Dan houdt hij niets over.

4. Wat een schrik!

Hoor, wie komt daar aan? Dat is moeder. En daar is Anneke ook. Leo heeft Vlekje op schoot. Vlekje spint luid. Ze vindt het fijn bij Leo.

'Spelen jullie fijn?' vraagt moeder.

'Ja moeder', zegt Loes. 'We hebben geknikkerd.'

'En wie heeft gewonnen?'

'Ik', zegt Loes.

'Die gaatjes zijn ook zo klein', zegt Leo. 'Ik gooi steeds mis. Mogen we limonade, moeder?'

'Als er nog is', zegt moeder. 'Ik weet het niet zeker. Kijk jij maar eens, Anneke.'

'Mooi zo', denkt Leo. 'Anneke brengt het wel.'

Hij speelt zo leuk met Vlekje. Die kruipt helemaal tegen hem op. Ze likt hem in zijn hals. Hu, wat voelt dat raar. Die tong is zo ruw.

Ineens klinkt er een schreeuw. Het is Anneke. Ze is in de keuken.

'Oh bah!' roept ze. 'Er staan wormen in de koelkast! Wie heeft dat gedaan?'

Moeder komt gauw kijken. Ze heeft Anneke niet verstaan. Daarom vraagt ze:

'Wat is er toch? Waarom schreeuw je zo?'

Anneke wijst naar de wormen. Ze trekt een vies gezicht.

'Dat stond in de koelkast, moeder. Tussen de melk en de limonade.'

'Wat?' vraagt moeder verwonderd. 'Wie heeft dat gedaan? Bah, wat vies!'

Maar dan weet ze het al. Leo houdt van vissen. Hij heeft pas een hengel gemaakt. Dan moet Leo het gedaan hebben.

Ze roept hem direct. Dat komt wel slecht uit. Vlekje hangt net om Leo's hals.

'Heb jij dat gedaan?' vraagt moeder. 'Die wormen in de koelkast?'

'Ja moeder', zegt Leo. 'Ik wilde ze bewaren. Voor de volgende keer. Als ik weer ga vissen.'

'Hoe haal je 't in je hoofd', zegt moeder. 'Die vieze beesten!'

'Maar waarom mag dat niet?' vraagt Leo verwonderd. 'Vlees hoort toch in de koelkast? Dit is toch vlees voor vissen?'

Dan moet moeder erg lachen. Leo heeft wel een beetje gelijk. Maar moeder wil geen wormen in de koelkast. Dat kan niet. Leo moet ze naar het schuurtje brengen.

'Stel je voor', zegt ze. 'Misschien smaakt de limonade wel naar wormen.'

'Hè bah', zegt Leo. 'Dan hoef ik het niet.'

En weer moet moeder lachen. Het was maar een grapje.

5. Eten

Nu zitten ze allemaal aan tafel: vader, moeder, Anneke, Henk, Loes en Leo.

Anneke is de oudste. Ze is al dertien jaar. Ze zit op de mavo.

Dan komt Henk. Hij is negen jaar. Hij zit in de derde klas. Bij meester Visser.

Vandaag zijn ze er allemaal. Dat gebeurt niet zo vaak. Want vader blijft soms heel lang weg. Wel drie maanden! Maar nu blijft hij lang thuis.

Vader is zeeman. Hij vaart op een groot schip. Een vrachtschip. Dat schip heet 'Prins Bernhard'.

Vader heeft heel veel gezien. Bijna alle landen van de wereld. Want hij vaart al heel lang.

Vader is heel vaak weg. Dat vindt moeder niet leuk. Zij kan ook niet mee. De kinderen zijn er immers. Maar vroeger ging moeder wel mee.

De kinderen vinden het ook niet leuk. Andere vaders komen elke avond thuis. Hun vader niet.

Nu is vader thuis. Hij blijft heel lang. Hij vertelt over zijn reizen. Hij laat ze foto's zien. Foto's van vreemde landen.

Loes en Leo zijn trots op vader. Niemand op school heeft een vader die zeeman is. Alleen zij. En vader brengt mooie dingen mee. Die laten ze op school zien.

'Fijn gespeeld, Leo?' vraagt vader.

Maar Leo kan niets zeggen. Hij heeft een hap brood in zijn mond. Hij slikt en slikt. Hè, hè, nu kan hij weer praten.

'Ik heb gevist', zegt Leo.

'En we hebben geknikkerd', zegt Loes. 'Leo heeft verloren.'

'Dat tuinpad is scheef', moppert Leo.

'Leo deed zo raar', zegt Anneke. 'Hij had een potje. Daar zaten wormen in. Dat zette hij in de koelkast.' Ze trekt al weer een vies gezicht.

'Dan bederven ze niet', roept Leo.

Henk begint hard te lachen. Vader kijkt heel verbaasd. Maar dan moet hij ook lachen. O, o, wat vindt hij dat grappig!

'Wel heb je ooit! Wormen in de koelkast!'

En dan lachen ze allemaal.

Maar moeder zegt: 'Laten we er niet meer over praten. Anders lust ik het eten niet meer.'

'Dat is waar', zegt vader. 'En Leo moet eten. Anders wordt hij niet groot.'

'En Loes ook niet', zegt Leo.

Maar Loes eet wel. Die eet heel veel. Straks heeft zij alles op en Leo nog niet de helft. En alles moet op. Anders mogen ze niet van tafel.

6. Oma

Het eten is op. Loes en Leo mogen nog even opblijven. Ze gaan t.v. kijken. Er is een film voor kinderen. Dat is erg leuk.

Maar dan wordt er op het raam geklopt. Loes schrikt er van. Maar dan...

'Oma!' roept ze.

Ze vliegt naar de deur. Ze wil hem openmaken.

Vader komt ook overeind. Maar Loes is hem voor.

'Nou, nou', lacht hij. 'Moet dat zo haastig?'

De t.v. is vergeten. Oma komt immers. Dat vinden Loes en Leo fijn.

Oma woont dichtbij. Ze komt heel vaak. Vooral als vader weg is. Want dan is moeder zo eenzaam.

Loes en Leo zoeken oma vaak op. Oma is immers ook maar alleen.

'Ha, die oma!' roept Loes.

'Ha, die Loes!' lacht oma. Ze bukt zich. Ze geeft Loes een zoen. Dan geeft ze vader een zoen. En al de anderen.

Oma trekt haar jas uit. Die hangt ze aan de kapstok. Ze zet haar hoed af. Die legt ze op de kapstok. En dan kamt ze haar grijze haar.

'Raar toch', denkt Loes. 'Oude mensen hebben altijd grijs haar.' Ze loopt naar de deur van de kamer. Ze houdt hem open voor oma. Dan kan ze zo naar binnen gaan. Dat vindt oma fijn.

Maar oma komt niet voor de kinderen. Ze komt voor moeder. Ze gaan samen weg. Ze zoeken zieke mensen op. Maar eerst praten ze even.

Loes en Leo vinden het leuk dat oma komt. Vader en moeder letten nu niet op hen. Misschien vergeten ze de tijd wel. Dan kunnen Loes en Leo lekker lang opblijven. Ze zijn heel stil. Ze kijken naar de t.v.

De grote mensen zitten in de achterkamer. Ze praten over zieke mensen. Oma is altijd alleen. Opa is al heel lang dood. Nu is oma erg eenzaam. Maar oma helpt andere mensen. Zieke en eenzame mensen. Dat vinden ze erg fijn.

Het praten duurt erg lang. Loes kijkt naar de klok. Het is al bijna acht uur. Lekker, denkt ze. Oma mag nog wel een uur blijven. Leo houdt zich ook muisstil. Hij zit in een stoel met een hoge rug. Zo kunnen ze hem niet zien.

Maar vader en moeder vergeten hen niet. De klok slaat acht uur. En dan merkt moeder het.

'O, jullie deugnieten', zegt ze. 'Wat hebben jullie je stil gehouden. Jullie dachten zeker: moeder vergeet ons wel.'

Leo lacht. Ze zijn al een half uur te laat. Half acht is hun tijd. Ze hebben helemaal nog geen zin. Grote mensen blijven altijd heel lang op. Waarom zij dan niet?

'Wacht maar', zegt moeder. 'Eerst moet je groter zijn. Dan wil je vast wel vroeg naar bed. En dan kan het vaak niet.'

Raar is dat. Loes en Leo willen nooit vroeg naar bed. Elke avond laat, dat is leuk!

Vader gaat ook naar boven. Dat kan nu hij thuis is. Hij zegt welterusten.

'Heb je je tanden al gepoetst, Leo?' vraagt hij.

'Ja vader', zegt Leo. 'Kijk maar!'

'Flink zo', zegt vader. 'Volhouden zo. Tot je tachtig bent!'

Leo lacht. Vader maakt altijd grapjes. Maar hij heeft toch gelijk. Laatst was de tandarts op school. Leo's gebit was goed. De tandarts hoefde helemaal niets te doen. Want Leo past goed op zijn gebit. Dat komt ook door vader en moeder. Die geven hen bijna nooit snoep.

'Heb je je gebed al opgezegd?'

'Nee vader. Ik wilde op u wachten.'

Vader gaat op het bed zitten. Leo knielt voor zijn bed neer. Zo hebben vader en moeder het hem geleerd. Zo doet hij elke avond. Heel eerbiedig zegt hij zijn gebed op.

Dan staat hij op. Hij kruipt onder de dekens. Vader stopt hem

lekker onder. Hij doet ook de gordijnen dicht. Hij zegt: 'Welterusten Leo.'

'Welterusten vader.'

De deur wordt gesloten.

Vader gaat nu naar Loes. En dan naar Henk. Straks komen moeder en oma nog even.

7. De droom

Loes ligt heerlijk te slapen. Ze ligt diep onder de dekens. Ze hoort helemaal niets. Moeder en oma gaan weg. En later komen ze terug. Maar Loes merkt niets. Zó vast slaapt ze.

Maar ineens beweegt Loes. Zomaar in haar slaap. Ze knijpt haar handen samen. Ze schokt in bed. Wat is er toch?

Loes heeft een nare droom. Daarom schokt ze zo.

Dan wordt ze ineens wakker. Ze kijkt bang om zich heen. Waar is ze toch? En wat is het donker.

Oh, wat voelt Loes zich akelig. Ze heeft zo'n nare droom gehad. Er was een heel eng dier. En dat dier...

O nee, nu niet meer denken. Ze wil gauw weer slapen. Ze moet die nare droom kwijt.

Waar kwam dat van, die droom? Waarom was ze zo bang? Zou het van de t.v. komen? Vast wel. Juf vertelt immers geen nare dingen. En moeder ook niet.

Loes gaat rechtop zitten. Ze voelt haar hart bonzen. Ze is nog steeds bang. Die droom leek net echt.

Was moeder er nu maar. Maar moeder is weg. Met oma. Of zouden ze al terug zijn? Ze hoort stemmen. Dus toch!

Loes laat zich uit bed glijden. Ze doet heel stil. Ze bibbert. Maar ze kan niet meer slapen. Ze wil naar moeder toe. En beneden is het licht.

Loes doet de deur open.

'Moeder!'

Maar moeder hoort haar niet. Die is zeker druk bezig.

Ze roept nog eens: 'Moeder!'

Maar er komt weer geen antwoord. Ze moet maar naar beneden gaan.

Hu, wat is het donker! Het lichtknopje zit zo hoog. Daar kan Loes haast niet bij komen. Ze gaat maar gauw naar beneden.

Ze loopt de trap af. Heel zachtjes. Ze houdt de leuning goed vast. Ze moet niet van de trap vallen.

Ja hoor, daar hoort ze moeder. Ze is weer thuis. En nu hoort ze oma ook. Die is dus nog niet naar huis. Ze hoort ook vader. Die heeft zo'n bromstem.

'Jullie moeten het haar vertellen', zegt oma. 'Loes is al acht jaar.'
Hè, wat zegt oma nou? Praten ze over haar, Loes? Hoor, nu praat moeder weer.

'Ik vind het zo moeilijk. Misschien gaat ze huilen. Daar ben ik bang voor.'

'Ach kom', zegt oma. 'Ze houdt toch veel van jullie. En jullie houden van haar. Waarom zou je het niet vertellen?'

Loes is nog niet helemaal beneden. Maar ze blijft verbaasd staan. Waar praten ze toch over? Het gaat over haar. Maar ze begrijpt er niets van. Wat bedoelt oma toch? Wat moeten vader en moeder vertellen?

8. In de kamer

Ineens gaat de kamerdeur open. Anneke gaat naar de keuken. Ze ziet Loes staan. Ze schrikt. Zou Loes alles gehoord hebben?

'Wat doe jij hier?' vraagt ze verwonderd.

Loes begint zachtjes te huilen.

'Ik... ik droomde zo naar. Ik wil naar moeder toe.'

De grote mensen kijken elkaar verschrikt aan. Heeft Loes staan luisteren? Heeft ze gehoord wat ze zeiden?

Vader staat snel op. Hij ziet de huilende Loes. Hij pakt haar op. Hij neemt haar in zijn armen.

'Wat hoor ik nou?' zegt hij. 'Heb jij zo naar gedroomd? En waarom sta je op de trap? In het donker?'

'Ik kon het lichtknopje niet vinden', zegt Loes zacht. 'En ik was zo bang.'

Ze knippert tegen het felle licht. Moeder en oma zitten aan tafel. Ze hebben alles gehoord.

'Hoe komt dat nou?' vraagt moeder verwonderd. 'Heb je een rare film gezien?'

Zie je nou wel! Moeder denkt direct aan de t.v. De kinderen mo-

gen niet alles zien. Soms zijn er akelige dingen. Later droomt Loes ervan.

'Die kinderen zien te veel', zegt oma. 'Kinderen moeten op tijd naar bed. Dat is gezond.'

Ze kijkt moeder aan. Ze denkt: Zou ze ons gehoord hebben? Weet ze waar we over praatten?

Vader gaat weer zitten. Hij neemt Loes op schoot.

Anneke komt terug in de kamer. Ze heeft koffie gezet. Voor de grote mensen. Anneke helpt altijd flink. Maar ze moet ook leren. Daarom gaat ze in de voorkamer zitten. Met het leerboek op schoot.

'Vertel me nu eens', zegt vader. 'Waar heb je over gedroomd?'

'Ik droomde van een beest', zegt Loes. 'Een heel akelig beest.'

Ze kruipt dichterbij vader aan.

'Nou, nou', lacht vader. 'Hier zijn geen nare beesten. Alleen maar een poes. Maar die is erg lief.'

'En wat zeg je hier van?' vraagt moeder. Ze pakt de koekjestrommel. Ze maakt hem open. 'Asjeblijft, een bokkepoot. Dat is toch niet griezelig?'

Loes lacht al weer. Bokkepoten lust ze wel. Ze boft maar. Zo vaak krijgen ze geen koekjes.

'Heb je lang op de trap gestaan?' vraagt moeder. En ze denkt meteen: Zou Loes alles gehoord hebben?

'Eventjes maar', zegt Loes.

Ze zou wel willen vragen: Wat moet u mij zeggen? Maar dat durft ze niet.

Oma gaat naar de keuken. Ze gaat melk opwarmen.

'Daar kun je lekker van slapen', zegt ze altijd.

Loes heeft geen zin in melk. Maar ze durft niet nee te zeggen.

Even later komt oma terug.

'Er zit een anijsblokje in', zegt ze. 'Dan smaakt het beter.'

Dat vindt Loes wel lekker. De melk is erg heet. Daarom drinkt Loes heel langzaam. Nu hoeft ze niet gauw naar bed. Fijn!

En opeens durft ze het te vragen. Ze zegt: 'Wat moest u mij vertellen, moeder?'

Het is heel even stil. De grote mensen kijken elkaar aan.
'Heb je gehoord wat we zeiden?' vraagt vader dan.
'Niet alles', zegt Loes. 'U moest mij iets vertellen.'
Vader kijkt moeder aan. En moeder kijkt vader aan. Ze weten niet wat ze moeten zeggen.
'Weet je wat', zegt vader dan. 'Je kunt nu beter gaan slapen. Vader en moeder moeten eerst praten. Dan zullen we alles vertellen. Alles wat oma zei. Volgende week, als iedereen er is. Leo en Henk slapen nu. Die moeten er ook bij zijn. Zullen we dat maar doen?'
Loes knikt. Ze wordt al weer slaperig. Zou dat komen van de melk?
'Zal ik je naar bed brengen?' vraagt moeder. 'Je valt bijna om van de slaap.'
Ze neemt Loes van vader over. Loes kust vader en oma goedenacht. Dan brengt moeder haar naar boven.
Moeder stopt Loes onder. Ze knuffelt haar heerlijk.
'Je bent onze lieve, kleine meid', zegt ze. 'Welterusten Loes.'
'Welterusten moeder.'
Ze valt al gauw in slaap.

9. De nieuwe leerling

De volgende dag zijn ze allemaal vroeg op.
Vader wil in de tuin werken. Er groeit veel onkruid in.
'Ik heb toch niets te doen', zegt hij. 'Ik heb twee maanden vrij. En ik kan niet stil zitten.'
'Ha, ha', lacht Leo. 'Dat zal ik tegen juf zeggen. Juf zegt altijd tegen mij: Leo, stil zitten!'
Vader lacht ook.
'Als juf je maar gelooft', zegt hij.
De kinderen moeten naar school. Anneke gaat altijd het eerst. Zij

gaat op de fiets. Want de mavo is ver weg.
Henk gaat meestal alleen. Of met een vriendje. Die woont vlakbij. Daar speelt hij ook altijd mee.
Loes en Leo gaan samen.
Er is onderweg veel te zien. Soms komen ze bijna te laat. Dan horen ze de bel. En dan zijn ze nog een heel eind weg. Wat moeten ze dan hollen!
Vandaag zijn ze niet te laat. Ze kunnen zelfs nog spelen.
Koos is het vriendje van Leo. Hij heeft knikkers meegenomen. Hij geeft Leo er een paar. Dan kan die ook knikkeren. Maar Leo verliest ze allemaal. Jammer is dat.
Loes heeft geen knikkers bij zich. Daarom gaat ze touwtje springen. Met de andere meisjes. Net zo lang tot het tijd is.
Als de bel gaat gaan de kinderen in de rij staan. Het wordt stil. Ze mogen geen drukte maken. Maar stil zijn is erg moeilijk.
Leo staat te draaien. Gelukkig, juf ziet het niet. Ze kijkt naar de eerste klas. Die moet eerst naar binnen.
Dan mag de tweede klas. Ze lopen de gang in. Ze wachten bij hun lokaal. Ze hoeven niet naar de kapstok. Want het is mooi weer. Daarom hebben ze geen jassen aan.
Loes staat vooraan.
'Hè, kijk eens', fluistert ze. 'In onze klas. Daar zit een vreemde jongen.'
Wat worden ze nieuwsgierig! Ze kijken allemaal door het raam.
'Hij heeft stekeltjes op zijn hoofd', lacht Annelies. 'Net een stekelvarken.'
De kinderen proesten het uit. Maar dan komt juf. Ze zijn gauw stil.
Juf laat de meisjes binnen. Maar ze gaan niet zitten. Ze lopen naar de jongen toe.
Daarna komen de jongens binnen. En dan komt juf.
De meisjes vragen: 'Hoe heet je? Waar woon je? Waar kom je vandaan?' Zo nieuwsgierig zijn ze!
'Ga nu maar gauw zitten', zegt juf. 'Ik kan onze nieuwe leerling niet zien. Hebben jullie hem verstoep?'

'Nee hoor. Dat durven we niet', roept Leo. 'Hij heeft allemaal stekeltjes. Hij prikt!'

De kinderen moeten erg lachen. Maar de vreemde jongen lacht niet. Hij wordt boos. Hij wil Leo een klap geven. Maar Leo gaat gauw achteruit. De jongen slaat op tafel. Dan doet hij zich pijn.

'Au, au', roept hij.

Dan komt juf er aan. Ze is boos op Leo.

'Jij moet niet zo plagen', zegt ze. 'Ga zitten Leo.'

Leo doet gauw wat juf zegt. Hij wil niet nablijven. Maar hij moet nog lachen. Die jongen heeft zulk kort haar. Het zijn net stekeltjes.

Juf pakt een pen en een potlood. Ze geeft ze aan de vreemde jongen.

'Dit is het begin', zegt ze. 'Straks krijg je meer, Jopie.'

'Jopie', fluistert Leo. 'Wat een rare naam.'

'Helemaal niet raar', zegt Jopie boos. Hij heeft Leo wel gehoord. Hij zit dicht bij hem. Gelukkig zitten ze niet naast elkaar. Anders krijgen ze nog meer ruzie.

Juf vertelt een verhaal. Een verhaal uit de Bijbel. Van Jozef in de put.

Leo luistert niet goed. Hij kijkt stiekem naar Jopie. Zoëven zei juf: 'We gaan een lied zingen.' Maar Jopie zong niet mee. Hij kende het zeker niet.

Jopie luistert goed. Hij luistert beter dan Leo. Hij heeft een hand onder zijn hoofd. Zijn mond zakt open. Hij vindt het verhaal erg mooi.

Hij kent het zeker niet, denkt Leo. Misschien hebben ze thuis geen Bijbel. Die mensen zijn er wel.

Zou Jopie knap zijn? denkt Leo. Misschien is hij knapper dan ik. Dat vindt Leo niet leuk. Hij moet maar hard werken. Dan kan niemand hem inhalen. Nou, niemand...

10. Ruzie

Jopie maakt rare cijfers, hoor. Leo kijkt en kijkt. Dan moet hij zo lachen. Jopie draait de acht om. Precies de verkeerde kant op. Leo mag niet van zijn plaats. Maar dat vergeet hij. Hij staat al naast Jopie. Hij zegt: 'Joh, die acht doe je verkeerd. Kijk, dat moet zo.'

Hij tekent een acht voor Jopie. Op een stukje papier. Jopie kijkt hem verbaasd aan.

'Eerst moet de buik. En dan het hoofd. Dat zegt juf altijd.'

'Maar jij bent de juf niet', snauwt Jopie. 'Ik kan het zelf wel.'

Juf kijkt op. Ze hoort iemand praten.

'Wat moet jij bij Jopie, Leo?' vraagt ze.

'Ik help Jopie even, juf', zegt Leo. 'Hij draait de acht om.'

'Dat hindert niks', zegt Jopie. 'Dan staat er toch ook een acht.'

'Nou, dan niet', zegt Leo boos.

Die Jopie is maar een raar jongetje. Leo wilde hem helpen. Maar Jopie wil niet eens. Dan moet hij het zelf maar weten.

Leo gaat terug naar zijn plaats. Hij wil geen ruzie met juf. En hij wil geen ruzie met Jopie. Hij gaat gauw verder werken.

Maar Jopie denkt: Leo hoeft mij niet te helpen. Ik red mij zelf wel.

Ze moeten tafels opzeggen. Dat doen ze vaak.

Loes en Leo kennen ze goed. Moeder heeft hen vaak overhoord. En vader wilde het ook horen.

'Dat is handig voor later', zei hij. 'Daar heb je gemak van. Anders kun je niet overgaan.'

Maar je vergeet de tafels gauw. Daarom moet je ze vaak opzeggen.

'We nemen eerst de tafel van drie', zegt juf.

Iedereen moet meedoen. Jopie ook. Maar hij houdt zijn handen voor zijn mond.

'Handen voor je mond weg, Jopie', zegt juf. 'Je kent de tafels

toch wel?’

’Ja juf’, zegt Jopie. ’Natuurlijk juf.’

Dan zeggen ze de tafels op. Die van tien is makkelijk. En die van vijf ook. Maar de tafel van drie niet. Jopie krijgt een heel rood hoofd. Hij weet de antwoorden niet.

Leo begint te lachen.

’Je mag Jopie niet uitlachen’, zegt juf. ’Dat is niet aardig.’

’Maar Jopie trekt zulke rare rare gezichten’, grinnikt Leo.

’Nietes!’ roept Jopie.

Juf zucht. Wat moet dat toch worden? Die twee passen niet bij elkaar. Maar waar moet Jopie anders zitten? De klas is zo vol. Wat is dat vervelend!

11. Toch maar proberen

Loes en Leo komen thuis. Ze vertellen natuurlijk van Jopie. Vooral Leo, die praat maar.

’Is het een aardige jongen?’ vraagt vader.

’Helemaal niet’, zegt Leo. ’Hij wilde me slaan.’

’Dat was je eigen schuld’, zegt Loes. ’Jij plaagde hem.’

’Hij begon zelf’, moppert Leo.

’Dat klinkt niet zo mooi’, zegt vader. ’Misschien is die jongen wel aardig. Als jij hem maar niet plaagt.’

’Leo wilde hem ook helpen’, zegt Loes. ’Maar dat wilde hij niet.’

’Hij draaide de acht om’, lacht Leo.

’Maar dat hindert toch niet?’ vraagt moeder verbaasd. ’Dan staat er ook een acht.’

’Hij begon aan de verkeerde kant’, zegt Leo. ’Juf zegt altijd: eerst de buik en dan het hoofd.’

’En ik zeg: eerst je hoofd gebruiken en dan je tong’, zegt moeder.

’Je bent een echte kletskaus Leo.’

Leo lacht. Hij zal het goed onthouden. Hij zal het aan juf vertel-

len. Die vindt het vast leuk.

De volgende dag doet Leo erg zijn best. Hij heeft alles goed onthouden. Hij zal Jopie niet plagen. Hij zal eerst zijn hoofd gebruiken. En dan pas zijn tong.

Maar Jopie let niet op Leo. Hij werkt en werkt! Juf zegt: 'Wat doe jij goed je best!'

O wee, denkt Leo. Dat zegt juf niet vaak. Nu moet ik ook hard werken. Hij doet extra zijn best. Juf moet ook tegen hem zeggen: 'Goed zo Leo!'

Leo moet bij juf komen. Ze wil zijn werk zien.

Deze keer is juf erg tevreden. Nu zegt ze ook tegen Leo: 'Fijn zo Leo. Je hebt goed je best gedaan. Jij krijgt een plaatje. Dat is voor je schrift.'

Leo krijgt een kleur van blijdschap. Dat is fijn! Hij heeft niet veel plaatjes. Hij wil er zo graag tien hebben. Dan krijgt hij een grote plaat.

Loes heeft al zes plaatjes. En Leo heeft er nog maar drie. Maar Loes kan ook zo netjes werken.

Leo krijgt zijn plaatje. Daar staat een poes op. Het is een zwarte poes. Met witte pootjes.

'Wat mooi juf', zegt Leo. 'Wij hebben ook een poes. Die heet Vlekje. Ze heeft in de keuken geplast. Want ze zat opgesloten.' De kinderen beginnen te lachen. Die gekke Leo toch! Zou juf dat wel leuk vinden?

Maar juf lacht ook. Ze zegt: 'Je moet maar goed op Vlekje passen. Sluit haar niet weer op.'

'Nee juf', zegt Leo.

Blij gaat hij weer zitten.

Maar dan: meteen springt hij weer overeind.

'Au, au!' roept hij.

'Wat is er nou weer?' vraagt juf. 'Waarom schreeuw je zo?'

'Er ligt een punaise op mijn stoel', zegt Leo.

De kinderen beginnen te lachen. Maar Leo is boos. En juf is ook boos. Zo kunnen de kinderen niet werken.

Ze zegt: 'Wie heeft dat gedaan?'

Maar niemand steekt zijn vinger op. En niemand heeft het gezien. 'Nou, dat is me wat moois', moppert juf. 'Pas op hoor. Het moet niet weer gebeuren.'

Het wordt weer rustig. De kinderen werken verder.

Leo kijkt naar Jopie. Zou hij het gedaan hebben? Het kan best. Het prikbord hangt vlak naast Jopie. Daar zitten punaises op. Die zijn voor de platen en voor de tekeningen. Jopie kan er best bij. Maar er zitten ook andere kinderen. Die kunnen het ook gedaan hebben. Toch denkt Leo het eerst aan Jopie. Dat vindt hij een akelig joch. En Jopie vindt hem niet aardig. Omdat hij hem geplaagd heeft.

Maar wat zei vader? Is Leo dat al weer vergeten? Hij moet aardig zijn voor Jopie. Dan valt het vast wel mee. Maar als Jopie akelig doet? Wat dan?

Leo denkt: Wacht maar, ik krijg je wel.

O, o, Leo pas toch op!

12. Even helpen

De school gaat uit. Leo wil naar huis. .

Maar dan zegt juf: 'Maak het bord even schoon Leo. Loes mag wel helpen.'

Dat willen Loes en Leo best. Ze vinden het fijn. Ze helpen juf graag.

Eerst maken ze het bord schoon. Dan mogen ze de borstels uitkloppen. Dat moet buiten gebeuren. Met de lineaal.

Maar wat ziet Leo? Jopie is nog op het plein!

Wacht, denkt hij. Die moet ik even pakken. Maar eerst de borstel wegbrengen.

Leo holt de gang in. De borstel houdt hij voor zich uit. En de lineaal ook.

Maar hij is zo haastig. Boem! Daar krijgt hij een botsing. Met meester Visser. Dat is de meester van Henk. De borstel komt tegen meesters broek. Die wordt helemaal wit.

'Hé, hé!' roept meester. 'Moet dat zo raar?'

Leo zit verbaasd te kijken. Hij is op de grond gevallen. Maar het doet geen pijn.

Loes komt de klas uit. Ze proest het uit.

'Wat is er?' vraagt meester verbaasd.

Loes wijst naar meesters broek. Meester kijkt. En dan ziet hij het ook. Zijn broek is helemaal wit. Hij moet ook lachen.

'Klop mijn broek maar af Leo', zegt hij. 'Jij hebt hem wit gemaakt.'

'Zal ik het met de lineaal doen?' vraagt Leo ontdeugend.
'Dat zou je wel willen!' lacht meester. 'Nee hoor. Dan ga ik jouw broekje uitkloppen! Met de lineaal!'
Hij slaat tegen de witte plek. Dan is de broek al schoon.
Leo krabbelt overeind. Hij gaat naar buiten. Maar Jopie is al lang weg.

'Hoe ging het vanmiddag?' vraagt vader. 'Geen ruzie meer gehad?'

'Nee hoor', zegt Leo. 'Maar er lag een punaise op mijn stoel. Jopie heeft het vast gedaan. Hij zit bij het prikbord.'

'Nou, nou', zegt vader. 'Weet je het wel zeker? Is het niet iemand anders geweest?'

Maar Leo weet het niet. En hij gelooft het ook niet.

'Leo heeft een botsing gehad', lacht Loes. 'Met Henks meester. Dat was zo grappig.'

'Nee toch', schrikt moeder. 'Keek je niet uit Leo?'

Nu moet Leo alles vertellen. Maar hij vertelt niet van Jopie. Hij wilde Jopie pakken. Maar hij moest zijn best doen. Hij moest aardig voor Jopie zijn. Bijna was het mislukt.

Het is ook zo moeilijk!

13. Jopie vindt een vriendje

Een nieuwe leerling is leuk. Iedereen is nieuwsgierig. Jopie krijgt zo veel vriendjes. Maar dat is maar even.

De andere kinderen vragen Jopie van alles. Waar hij vandaan komt. Of hij broertjes en zusjes heeft.

Nou, die heeft hij! Hij heeft één broertje. Die zit in de eerste klas. Hij heeft ook een zusje. Die zit in klas zes.

Jopie komt uit Rotterdam. Dat is een heel eind weg. Hij vertelt er van aan de jongens uit de klas. Dat vinden ze erg leuk.

'Daar zijn zulke grote boten', zegt Jopie. 'Veel groter dan de school. En hoger dan een flat.'

Leo lacht hem uit. Hij gelooft er niets van. Hoe kan dat nou? Jopie schept vast op.

Vader vertelt ook vaak. Over zijn reizen. En over zijn schip. Dat staat op een foto. Het is een heel groot schip.

Leo vraagt vader er naar. Hij zegt: 'Jopie is een opschepper.'

Maar vader zegt: 'Nee hoor. Jopie heeft gelijk. Er zijn hele grote schepen. Veel groter dan de 'Prins Bernhard'. Daar kunnen wel duizend mensen op.'

Dat is veel! En het is ook waar. Want vader schept niet op.

Jopie is al een week op school. Nu is hij geen vreemde meer. Maar vriendjes heeft hij nog niet. Zou dat komen omdat hij zo vervelend is?

Jopie heeft vaak ruzie. Hij kan niet tegen zijn verlies. Hij ging met Loes knikkeren. Loes won tien knikkers. Ze wilde ze uit het potje pakken. Maar wat deed Jopie? Hij zette zijn voet op haar hand. Dat deed pijn!

Maar Annelies was er bij. Dat is Loes' vriendinnetje. Die is nooit bang. Ze duwde Jopie opzij. Hij viel bijna.

'Pas op hoor', zei ze. 'Doe het niet weer. Anders krijg je een klap.'

Jopie durfde niets terug te doen. Hij was bang voor Annelies. En Loes is vaak bij Annelies.

Loes vertelde niets aan Leo. Anders maakte die ook nog ruzie. En dat wil vader niet.

Na een tijdje vindt Jopie toch een vriendje. Hij heet Simon de Vries. Hij zit ook in de tweede klas.

Simon is een vreemde jongen. Hij is best aardig. Maar soms wordt hij driftig. Dan slaat hij om zich heen. En hij is zo sterk! Hij is de sterkste van de klas.

Simon is nooit bang. Er zat laatst een poesje in de boom. Ze durfde niet meer terug. Toen klom Simon in de boom. Hij durfde best. Hij stak zijn hand uit. Maar toen... Au, au, wat krabde die

poes! Maar dat kon Simon niet schelen. Hij haalde de poes naar beneden.

Eens trapte Leo op Simons teen. Dat ging per ongeluk. Simon werd zo boos. Hij gaf Leo een harde klap. Leo huilde bijna. Toen werd juf boos op Simon. Ze zei: 'Leo deed het niet met opzet.' Toen gaf Simon Leo zijn appel. Toch aardig van Simon. Tegen Simon is Jopie aardig. Dan is hij niet vervelend. Simon is immers zo sterk. De sterkste van de klas. En Simon wil wel Jopies vriendje zijn.

14. Wat een liegbeest!

Het is morgen. Juf zegt: 'Waar heb ik over verteld? Wie weet het nog?'

Jopie steekt direct zijn vinger op. Maar er zijn er meer. Loes weet het ook wel. En Leo en Koos. En Jannie en Karin.

Maar nu mag Jopie vertellen.

'Jozef zat in de gevangenis', zegt Jopie. 'En de koning was boos. Want de bakker had verkeerd gedaan. Die moest ook in de gevangenis. En de melkboer ook.'

Alle kinderen beginnen te lachen. En juf lacht mee.

Simon fluistert gauw: 'De bakker en de schenker!'

'Ik weet het wel juf!' roept Jopie snel. 'De bakker en de schenker. De bakker moest naar het paleis. Hij moest brood brengen. En de schenker moest bier brengen.'

De kinderen lachen alweer. Jopie begrijpt er niets van.

'Wat is er nou weer?' vraagt hij verbaasd.

'Het was geen bier', zegt juf. 'Het was wijn.'

'Nou, dat is toch hetzelfde', zegt Jopie.

Maar dan heeft hij genoeg verteld. Nu mag Annelies verder vertellen.

Wat later zitten ze te rekenen.

Leo doet erg zijn best. Hij heeft alweer een plaatje. Nu heeft hij er vijf.

Jopie Hansen zit nu vooraan. Dat vindt juf beter. Dan kan ze beter op hem letten. Leo vindt dat wel fijn. Nu is het veel stiller.

Maar Loes zit ook vooraan. Bij Annelies. En bij Karin en Jannie. Juf kijkt niet. Nu kan Jopie de meisjes plagen. Hij trekt Karin aan haar haar. Karin heeft het niet gezien. Maar ze voelt het wel. Ze kijkt om zich heen. Wie deed dat? Maar iedereen werkt. Zelfs Jopie Hansen. Toch vertrouwt Karin Jopie niet. Maar hij werkt hard. Dan rekent Karin maar verder.

Juf loopt langs de tafeltjes. Ze kijkt naar het werk. Het moet heel netjes. Ze moeten goed hun best doen.

Ze komt ook bij Jopie.

'O domoor!' roept ze boos. 'Allemaal fouten in de tafel van drie. Ken je hem nu nog niet? Zo kun je niet overgaan.'

'Ik ken hem wel juf', zegt Jopie. 'Ik zeg hem zachtjes op. Maar ik raak steeds in de war. Want die meiden kletsen zo.'

'Oh, wat een liegbeest!' roept Karin. 'Dat is niet waar.'

'We hebben niks gezegd', zegt Jannie.

'Je moet de antwoorden zo weten', zegt juf. 'Niet eerst de hele tafel opzeggen. Dat kost te veel tijd. Hoeveel is acht keer drie? Dat moet je weten.'

Jopie denkt even na. Dan zegt hij: 'Vijfentwintig.'

De kinderen lachen. Dan zegt Jopie gauw: 'Nee, zesentwintig.'

De kinderen lachen nog meer. En dan wordt Jopie boos.

'In Rotterdam was de school veel leuker!' roept hij. 'Daar waren niet van die nare meiden!'

Jopie is zo boos. Hij legt zijn hoofd op tafel. Maar dat kan juf niets schelen. Het werk moet af. Anders moet het na schooltijd. En dat vindt Jopie niet leuk.

15. Nog meer ruzie

Jopie is een stijfkop. Maar dat is gauw over. Even later is het weer rustig. Dan gaat Jopie toch werken.

Maar dat duurt niet lang. Jopie bekijkt zijn potlood eens. Er zit een stompe punt op. Die moet geslepen worden.

Jopie pakt zijn puntenslijper. Hij slijpt een scherpe punt. Dan kijkt hij om zich heen. Juf is achter in de klas. Ze kijkt in een schrift.

'Fijn', denkt Jopie. 'Nou ziet juf niks.'

Hij buigt zich voorover. Dan ineens prikt hij Loes. Hij prikt heel hard. In haar been.

'Au!' roept Loes.

Het klinkt erg hard. Want het is zo stil.

Juf kijkt om.

'Wie schreeuwt daar zo?' vraagt ze.

'Ik juf', zegt Loes. 'Iemand prikte in mijn been.'

Ze kijken om zich heen. Jopie heeft het potlood in zijn hand. Hij lacht.

'Oh, dat heb jij gedaan!' roept Loes. 'Dat zie ik zo.'

'Ach meid. Dat is helemaal niet waar', zegt Jopie. 'Zwartkop!' Ineens springt Leo overeind. Juf kan hem niet tegenhouden. Zo vlug is hij! Daar is hij al bij Jopie. Hij geeft hem een klap. Hij schreeuwt: 'Jij mag mijn zusje niet uitschelden! Jij bent een naarling!'

Jopie voelt aan zijn wang. Hij is geschrokken. Maar hij huilt niet.

'Ha, ha!' roept hij. 'Dat kan toch zeker niet! Loes is je zusje niet!'

'Loes is mijn zusje wèl!'

'Hoe kan dat nou?' zegt Jopie. 'Loes is zwart. Jij bent niet eens zwart.'

En dan? Er gebeurt ineens zoveel. Loes begint te huilen. En Leo schopt en slaat. Hij is zo kwaad!

'Leugenaar!' schreeuwt hij huilend. 'Loes is mijn zusje! Je mag Loes niet uitschelden!'

Maar dan is juf er. Loes huult. Leo huult. En Jopie huult. Juf pakt Leo vast. Ze pakt Jopie ook vast. Met haar andere hand. Ze zegt streng: 'En nou is het uit! Leo, ga op je plaats. En Jopie moet naar de gang. Ik wil je niet meer zien.'

Oh, wat is juf boos! Ze geeft Jopie een tik. Zo boos is ze. Jopie schreeuwt als een mager varken. Maar niemand heeft medelijden. Of Simon misschien?

Wat is dit een rare morgen. Loes is helemaal van streek. Ze kan niet werken. Ze snikt alsmaar. En Leo werkt ook niet. Zijn handen trillen zo.

Juf probeert Loes te troosten. Ze zegt: 'Luister maar niet naar Jopie. Hij weet er niets van.'

Maar Loes snikt maar door. De kinderen kijken naar haar. Ze vinden Jopie zo gemeen. Wat een naarling toch!

Na een tijdje gaat de bel. Het is pauze. Jopie moet binnen blijven. Het schoolhoofd hoort er van. Hij wordt ook boos.

Annelies slaat haar arm om Loes heen. Ze heeft medelijden met Loes.

'Kom maar hoor', zegt ze. 'We gaan fijn spelen.'

16. Moeder heeft verdriet

Het is twaalf uur. Loes en Leo komen thuis. En wat zien ze dan? Er staat een fiets voor hun huis. Het is de fiets van juf.

'Hé, kijk eens', zegt Leo. 'Juf is bij ons.'

Loes moet bijna weer huilen. Ze weet het wel. Juf komt voor haar. Omdat Jopie zo lelijk deed.

Loes heeft vanmorgen niets meer kunnen doen. Maar Jopie was er niet meer. Die was bij het schoolhoofd. Daar moest hij werken. Lekker rustig!

Maar wat zal moeder zeggen? En vader is niet thuis. Die komt vanavond pas. Om een uur of zes. Hij moest vandaag naar Amsterdam.

Ze lopen achterom. Ze gaan de keuken binnen. Dan lopen ze naar de kamer.

Juf zit bij moeder. Ze zijn in de voorkamer.

Juf is erg vriendelijk. Ze maakt zelfs een grapje. 'Wat is jouw haar zwart!' zegt ze. 'Mijn haar is zo grijs. Zullen we ruilen?'

Dan moet Loes toch lachen.

'Nee hoor', zegt ze. 'Ik vind zwart veel mooier.'

'Jammer', zegt juf.

Ze staat op. Ze geeft moeder een hand. Ze gaat naar huis. Loes en

Leo krijgen ook een hand.

'Je hebt goed op Loes gepast', zegt ze tegen Leo. 'Maar... voortaan niet meer vechten in school. Beloof je dat?'

'Ja juf', zegt Leo.

Juf vindt hem flink. Daar is hij erg trots op.

Loes kruipt bij moeder op schoot. Ze slaat haar armen om moeders hals. Ze zegt: 'Jopie liegt, hè moeder?'

'Ja hoor', zegt moeder. 'Jopie zegt lelijke dingen. Hij weet er niets van.'

Ze drukt Loes tegen zich aan. Daardoor ziet Loes moeders tranen niet. Leo ziet het wel. Maar hij zegt niets.

Even later komt Henk thuis. Die heeft alles al gehoord. Oh, wat is hij boos!

'Als ik Jopie tegen kom', zegt hij, 'dan sla ik hem tot moes.'

'Jij doet niets', zegt moeder. 'Ik wil niet meer ruzie. Ik ga vader alles vertellen. Die maakt het wel in orde. Goed begrepen Henk?'

'Ja moeder', zegt Henk.

Wat jammer toch. Hij wilde Jopie graag straffen. Jopie moet een flink pak slaag krijgen. Maar moeder verbiedt het hem. En als hij het toch doet? Wat dan? Dan krijgt hij zelf straf.

Moeder zet Loes op de grond.

'We gaan eten', zegt ze.

Maar wat ziet ze er bezorgd uit. Ze zegt bijna niets. Ze kijkt Loes steeds aan. Ze vindt het zo naar.

17. Al weer praten

Het schoolhoofd komt ook. Hij komt 's middags na schooltijd. De kinderen moeten buiten spelen. Meester blijft wel een half uur met moeder praten. Dan pas gaat hij weg. Maar moeder vertelt niets. Dat is niet voor kinderen.

Moeder wacht tot vader komt. Ze is erg ongeduldig. Het duurt

nog zo lang voor het zes uur is.

Maar moeder staat steeds voor het raam. Om half zes al. En om kwart voor zes. Ze is helemaal niet vrolijk. Dat komt door Jopie. Dat nare joch!

Loes speelt met haar poppen. Ze is in de tuin. Leo is er ook. Hij speelt met zijn auto's. Hij heeft een vrachtauto. Die laadt hij vol zand.

Maar Loes speelt niet leuk. Ze denkt steeds aan vanmorgen. Aan wat Jopie gezegd heeft.

'Loes is je zusje niet', zei hij. 'Loes is zwart. En jij bent niet zwart.' Ze kijkt naar haar armen. En naar haar benen. Die zijn bruin. Maar dat komt niet van de zon. Zo is ze altijd geweest. Raar toch.

Leo is niet zo bruin. En Henk en Anneke ook niet. Die moeten lang in de zon liggen. Ze hebben ook geen zwart haar.

Hoe kan dat nou? Waarom is zij zo anders?

Zou Jopie misschien gelijk hebben? Is zij Leo's zusje wel? Is Henk haar broertje? En is Anneke haar zusje?

Loes wordt bang. Ze houdt van vader en moeder. Zo heel veel. Ze wil hen nooit missen. Maar als Jopie gelijk heeft? Wat dan?

'Waarom speel je niet meer?' vraagt Leo.

Loes kijkt verwonderd. Speelt ze niet meer? Dat is ze helemaal vergeten!

'Ik wil hier nooit weg', zegt ze dan. 'Ik wil moeder niet missen. En vader en Anneke niet. Niemand.'

Nu kijkt Leo heel verbaasd.

'Hoe kom je dáár bij?' vraagt hij. 'Dat hoeft toch niet? Jopie is een leugenaar. Jij bent mijn zusje wel. Hij mag niet weer liegen. Anders sla ik hem tot moes.'

Dat zei Henk vanmorgen ook. Dat heeft Leo van hem geleerd. Maar moeder vindt het niet leuk.

Hoor, er stopt een auto.

'Dat is vader!' roept Loes.

Ze laat haar poppen vallen. Ze holt naar voren. Ja hoor, daar is vader. Hij kijkt verrast. Loes vliegt op hem af. Vader breidt zijn armen uit. Hij vangt Loes op.

'Nou, nou', lacht hij. 'Malle meid! Ik ben maar even wegge-
weest.'

'Blijven jullie maar buiten spelen', zegt moeder tegen de kinde-
ren. 'Het is mooi weer. Ik moet even met vader praten.'

'Hè, al weer praten', zegt Leo.

Ze doen vandaag allemaal zo raar. Juf is geweest. En meester is
geweest. En nu moet moeder met vader praten. Waarom toch?
Jopie liegt immers. Hij weet er niks van.

Het duurt een hele poos. Leo krijgt honger. Maar hij durft niet
naar binnen.

Maar eindelijk komt vader. Ze mogen naar binnen.

Gelukkig, denkt Leo. Nu kunnen we eten.

18. Die avond

Na het eten wast Loes af. Leo helpt haar. Dat kan hij best. Nu is
Anneke vrij. Dat mag ook wel eens. Die heeft het altijd druk.
Vader gaat nog even weg. Hij gaat naar Jopies vader en moeder.
Hij wil met hen praten.

Het duurt heel lang. Veel langer dan ze dachten.

Loes en Leo mogen wachten op vader. Maar nu is het al laat. Het
is al bijna acht uur. Dan moeten ze altijd naar bed. Maar moeder
heeft nog niets gezegd. En Loes en Leo vragen er niet om. Na-
tuurlijk niet! Zo dom zijn ze niet!

Henk zet de t.v. aan. Loes en Leo gaan ook kijken. Het is acht
uur. Dan komt het nieuws.

Moeder komt ook. Ze stuurt hen niet naar bed.

Fijn, denkt Leo. Vader mag wel een uur wegblijven. Dan gaan
we laat naar bed!

Loes zit op moeders schoot.

'Ben je slaperig?' vraagt moeder.

'Nee', schudt Loes. 'Maar ik vind het fijn bij u.'

Moeder glimlacht. Ze houdt veel van Loes. En ook van alle anderen.

Hè, hè, daar is vader. Dat heeft lang geduurd!

'Wat zie ik nou?' vraagt hij verbaasd. 'Is iedereen nog op? Dat had ik niet gedacht. Ik ben bij oma geweest.'

'Waarom is oma niet meegekomen?' vraagt Leo. 'Dat kon toch wel. Ze komt niet zo vaak.'

Vader lacht.

'Oma was een beetje moe. En jullie wilden zeker opblijven. Nee jongetje, zo dom is vader niet.'

Hij gaat zitten. Ze zijn er bijna allemaal.

'Ik ga koffie zetten', zegt moeder. 'Roep jij Anneke, Henk? Vader gaat vertellen.'

'Hoera!' roept Henk. 'Dat vind ik fijn.'

'Hoera!' roept ook Leo. 'Dan hoeven we niet naar bed.'

Anneke komt al gauw. Ze heeft vader zien komen. Ze gaat moeder helpen.

Loes en Leo krijgen limonade. Omdat het zo warm is.

Vader doet de t. v. uit. Dat moet wel. Anders kan hij niet vertellen. Maar vader gaat niet alleen vertellen. Hij wil ook plaatjes laten zien. Plaatjes in kleur. Die heten dia's. Hij stopt ze in een apparaat. Daar zit een lamp in. Dan zie je de dia's heel groot. Op een scherm. Of op de muur.

Loes en Leo vinden het prachtig. Vader heeft veel dia's gemaakt. Dia's van zijn reizen. Dia's van heel veel landen.

Vader gaat naar de kast. Hij pakt een doos. Daar zitten de dia's in. Henk zet alles klaar. Anneke geeft vader koffie.

'Dank je wel Anneke', zegt vader. 'Je verwent me maar.'

'Gaan we gauw beginnen vader?' vraagt Loes.

'Nog even geduld', lacht vader. 'Ik wil eerst mijn koffie drinken.'

'Heeft Jopie straf gekregen?' vraagt Loes.

'Ja hoor', zegt vader. 'Hij heeft straf gekregen. Hij moest vroeg naar bed. Hij huilde.'

'Net goed', zegt Leo.

Maar Loes krijgt haast medelijden.

'Jopie is nog maar pas op school', zegt ze. 'Hij wist het nog niet goed. Anders zei hij geen nare dingen.'

'Maar hij loog toch', roept Leo boos. 'Het was niet waar. Jopie is een leugenaar.'

'Hij had er spijt van', zegt vader. 'Hij wil het weer goed maken. En dan mag Leo niet boos blijven.'

Loes kijkt weer naar haar armen. Die zijn zo bruin.

Henk ziet het wel. Hij zegt: 'Ze zijn jaloers op jou. Iedereen wil bruin worden. Maar dat duurt lang. Ze moeten altijd zonnebaden. En dat hoef jij nooit.'

'Wat vreemd', zegt Loes. 'Hoe komt dat?'

'Dat vertelt vader wel', zegt moeder. 'Bij de dia's.'

Een verhaal bij de dia's. Dat is mooi. Loes drinkt gauw haar limonade. Want straks gaat het licht uit. Dan kan ze niets meer zien.

Loes kruipt bij vader op schoot. Het beste plaatsje!

19. Plaatjes kijken

Henk mag het licht uitdoen. Vader heeft het eerste plaatje al. Een plaatje van een schip.

'Vaders schip!' roept Leo. 'Er staat "Prins Bernhard" op.'

'Het is al een oud plaatje', zegt vader. 'Even oud als jullie. Hier zie je een stad. Een hele grote stad. Die ligt op een eiland.'

'Zo'n grote stad?' vraagt Henk verbaasd. 'Dat kan toch niet? Een eiland is toch klein?'

'Nee hoor', zegt vader. 'Dit eiland is heel groot. Veel groter dan Nederland. Zelfs vier keer zo groot.'

'Oooh!' roepen de kinderen verbaasd.

'Dat eiland heet Java', zegt vader. 'Het is heel ver weg. Weet je hoe ver? Dan moet je een hele dag vliegen. En een vliegtuig gaat snel!' Dat is ver weg! Veel verder nog dan Canada.

'Wij gingen met de boot', zegt vader. 'Dat duurde drie weken. Maar we zagen ook andere landen. Anders verveelt het zo gauw.'

Dan komt het volgende plaatje. Ze zien palmbomen. Die zijn er niet in Nederland.

'Het is erg warm op Java', zegt vader. 'Palmbomen groeien alleen in warme landen. Ze kunnen niet tegen kou.'

Klik! Al weer een plaatje. Vader vertelt verder.

'Hier gingen we met de trein. Ik ging met een andere zeeman. Die had familie op Java. Daar zijn we er al. We gingen er Kerstfeest vieren.'

'U hebt zomerkleren aan', zegt Loes. 'Zomerkleren met Kerstmis. Vreemd hoor.'

'Ja', lacht vader. 'Ik zei het toch al. Het is daar altijd warm. Het hele jaar door.'

'Dan kun je nooit schaatsen', zegt Leo. 'Dat is helemaal niet leuk.'

'Niks erg', zegt Loes. 'Ik houd niet van kou.'

Vader laat heel veel dia's zien. Ze zien ook mensen van het eiland. Ze zien er anders uit. Heel anders dan in Nederland. Het zijn bruine mensen.

'Net zoals Loes', zegt Leo verwonderd. 'Bruine kinderen met zwart haar.'

Loes kijkt heel goed. Dan kijkt ze naar haar armen. En naar haar benen. Ziet ze het goed? Die kinderen zijn net zo bruin als zij! Vreemd toch.

Het volgende plaatje komt. Ze ziet een groot gebouw.

'Dit is een kindertehuis', zegt vader. 'Voor kinderen zonder vader en moeder. Zullen we naar binnen gaan?'

Vader doet net of het kan. Hij laat het volgende plaatje zien. Ze zien een zaal. Een zaal met allemaal bedjes. In die bedjes liggen kinderen. Bruine kinderen met zwart haar. En kijk nou toch. Daar staat vader! Hij houdt een bruin kindje vast. Een heel klein kindje!

'Dit kindje was nog heel jong', zegt vader. 'Maar vier weken.'

Haar vader had haar gebracht. Hij zei: Jullie moeten maar voor haar zorgen.'

'Waarom?' vraagt Loes verbaasd.

'Omdat ze een tweeling kregen', zegt vader. 'Twee meisjes. De vader en moeder waren arm. Ze konden niet voor twee kinderen zorgen. Toen brachten ze er één weg. Naar dit huis.'

Loes en Leo vinden het maar raar. Wie geeft nu zijn kindje weg?

'En wat doen ze met die kinderen?' vraagt Henk.

'Die krijgen een nieuwe vader en moeder', zegt moeder. 'Soms duurt het heel lang. Maar dit meisje was gelukkig. Er kwam heel gauw iemand. Die nam haar mee.'

'Dat is het volgende plaatje', zegt vader.

Maar... daar is vader alweer. Met het kindje! Nu is hij niet meer in het huis. Hij is buiten. Vader staat bij de boot. Hij neemt het kindje mee.

'Hebt u dat kindje meegenomen?' vraagt Leo verwonderd. 'Zo maar aan boord?'

Vader knikt.

'Ik wist wel een vader en moeder. Die wilden haar er wel bij. Zij zouden veel van haar houden. Dat wist ik wel zeker. Ze is nu in Nederland.'

Loes krijgt een kleur. Vader heeft een kindje meegenomen. Een bruin kindje. Het heeft een nieuwe vader en moeder. En zij is bruin!

Ze moet ineens denken aan oma. Oma was er vorige week. Zij was in de kamer. En Loes stond op de trap. Oma zei: 'Loes is nu groot genoeg. Je moet het haar vertellen.'

Wàt moesten ze haar vertellen?

Loes is niet blank. Zij is bruin. Ze heeft zwart haar. Dat heeft Leo niet. En Henk en Anneke ook niet. Zou vader soms...

'Hier ben ik weer thuis', zegt vader. 'Met het kindje. Moeder was bij de boot. Zij wist van het kindje. Dat had ik geschreven. En nu moet ik Loes iets vertellen. Jij had vorige week gedroomd. Toen ging je naar beneden. Je hoorde ons praten. We

praatten over jou. Ik zei: Volgende week vertellen we het jou. En dat heb ik nu gedaan.'

'Maar... ' vraagt Leo. 'Waar hebt u het kindje gebracht?'

'Naar ons huis', zegt moeder. 'Wij wilden haar graag hebben. We waren er erg blij mee. Dát bedoelde oma vorige week. Ze zei: Jullie moeten het haar vertellen. En dat meisje noemden we...'
'Loes', zegt Loes.

20. Zo'n lieve vader!

Dat was een mooi verhaal. Leo zucht er van.

Loes denkt: 'Nu begrijp ik het. Ik kom uit Java. Daarom ben ik zo bruin.'

Het is een poosje stil. Loes kruipt dicht tegen vader aan. Vader slaat zijn arm om haar heen.

'Vader', zegt Loes dan ineens. 'Ik wil altijd bij u blijven. Ik wil nooit meer terug.'

'Natuurlijk blijf je', lacht vader. 'Tot je honderd bent.'

Dan moet Loes ook lachen. Vader maakt altijd grappen. Ze houdt zo veel van hem. En van moeder ook. Ze houdt van allemaal.

Fijn dat Loes nu alles weet. Loes is nu oud genoeg! Straks zou ze er toch naar vragen. De andere kinderen zijn blank. Alleen zij is bruin. Dat ziet ze immers wel. Jammer dat Jopie dat zei. Hij was vader en moeder net voor.

Anneke wist het al lang. Vader en moeder hadden het haar verteld. Henk wist het ook wel.

Moeder staat op. Ze kijkt naar de klok. Die wijst al negen uur aan.

'Kom jongens. Jullie moeten gauw naar bed', zegt ze. 'Anders verslapen jullie je morgen. Het is al zo laat.'

Leo gaapt. Wat heeft hij een slaap! Hij wil nu best naar bed.

De kinderen gaan naar boven. Vader en moeder gaan allebei mee. Dat doen ze meestal niet samen. Of vader gaat mee. Of moeder

gaat mee.

Ze gaan eerst met Loes mee. Ze hebben twee platen bij zich. Leo krijgt de ene. En Loes krijgt de andere.

'Wat een mooie', zegt Leo. 'Die ken ik wel. Die heb ik op school gezien. Ik hang hem boven mijn bed.'

Loes kent de plaat ook wel. Er staan vijf kinderen op. Die kinderen zijn allemaal verschillend. Er is een bruin kindje. Er is een blank kindje. En er is een zwart kindje. Er is ook een Chineesje. En een Indiaantje. De Here Jezus staat tussen hen in. Hij slaat zijn armen om hen heen. Hij houdt van alle kinderen.

Henk wil ook wel een plaat. Maar vader heeft niet meer.

'Er staat ook een bruin kindje op', zegt Leo. 'Net als Loes. Juf heeft ons een versje geleerd. Dat gaat daar ook over.'

Hij begint te zingen. Henk zingt mee.

De deuren staan open. Nu horen de anderen het ook.

Hoor, Loes zingt ook mee.

'Kindren van één Vader,
reikt elkaar de hand.

Waar wij mogen wonen,
in wat streek of land.

Wat wij mogen spreken,
in wat tong of taal.

Kindren van één Vader
zijn wij allemaal.'

'Dat was erg mooi', zegt moeder. 'Kinderen van één Vader. Dat zijn wij allemaal. Het hindert niet hoe je bent. Of je blank of bruin bent. De Heer kijkt in je hart. Hij kijkt of je van hem houdt. Dat is het belangrijkste.'

Loes slaat haar armen om moeder heen. Ze kust haar. Een hele dikke kus!

'Ik houd zo veel van u', zegt ze.

Vader krijgt ook een dikke kus. Hij glimlacht. Hij wil Loes nooit meer missen. Moeder wil Loes ook nooit meer missen. Ze horen bij elkaar.

Loes knielt voor haar bed. Ze zegt haar gebedje op. Maar ze zegt nog meer. Ze zegt: 'Lieve Heer. Ik ben zo blij. Dank u wel voor vader en moeder. Ik houd zo veel van hen. Amen.'

Moeder krijgt tranen in haar ogen. Ze is blij dat Loes alles weet. Er is immers niets veranderd. Loes houdt van hen. Net als van een echte vader en moeder. En dat is het belangrijkste.

Loes stapt in bed. Moeder stopt haar onder.

'Ga maar lekker slapen Loes', zegt ze.

Vader trekt de gordijnen dicht. Het is nacht geworden.

Piet Meinema

LOES EN LEO

Leo heeft er nooit over nagedacht waarom hij, net als zijn ouders, blond haar heeft en zijn zusje Loes pikzwart haar. Pas wanneer de jongens in de klas hem erop attent maken komt Leo in verwarring. Vader en moeder vertellen dan aan hun kinderen dat zij Loes hebben geadopteerd.

Uitgeverij G.F. Callenbach bv

ISBN 90 266 4541 4

J.-M. 8-10